

DEINSTITUCIONALIZĀCIJA (DI)

Process, kas paredz palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu klāstu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību, tai skaitā izveidojot un attīstot sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru cilvēkiem ar invaliditāti un bērniem, un nodrošinot viņu neatkarīgu dzīvi un iekļaušanos sabiedrībā

MĒRĶA GRUPAS/ ATBALSTA MĒRĶIS

1. Pilngadīgi cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem (GRT) un 1./2. invaliditātes grupu

Lai cilvēki ar GRT var saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus savā pašvaldībā, iekļauties sabiedrībā un būt nodarbināti atbilstoši savām spējām

2. Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni un jaunieši līdz 17 gadu vecumam

Lai bez vecāku gādības palikušie bērni, kas dzīvo institūcijās, varētu saņemt ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus

3. Bērni ar funkcionālajiem traucējumiem (FT) un viņu likumiskie pārstāvji

Lai bērni ar invaliditāti var saņemt sabiedrībā balstītus pakalpojumus un sociālo rehabilitāciju savā pašvaldībā un bērnu vecāki var doties uz darbu

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi: aprūpe mājās, dienas aprūpes centrs, specializētās darbnīcas, grupu dzīvokļi, īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojums jeb "atelpas brīža" pakalpojums, speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts, atbalsta grupas un grupu nodarbības

DI PROGRAMMAS FINANSĒJUMS:

9.2.2.1. SAM- **48 922 363 EUR**
(Eiropas Sociālais fonds+valsts budžets)

Tiek īstenoti 5 plānošanas reģionu projekti*

9.3.1. SAM- ne mazāk kā **56 699 168 EUR**
(t.sk. 9.3.1.1. SAM- 54 099 168 EUR un 9.3.1.3. SAM- 2 600 000 EUR)
(Eiropas Reģionālās attīstības fonds+nacionālais publiskais finansējums)

9.3.1.1. SAM- tiek īstenotas 2 atlases kārtas: 1.kārta- 8 lielās pilsētas; 2.kārta- 61 pašvaldība**
9.3.1.3. SAM- tiek īstenots Rīgas valstspilsētā

9.2.2.3. SAM- **8 583 438 EUR**
(Eiropas Sociālais fonds+valsts budžets)

Tiek īstenotas 3 atlases kārtas: 1.kārta- 14 projekti; 2.kārta- 19 projekti; 3.kārta- 22 projekti

GALVENIE DI RĀDĪTĀJI, KAS IZPILDĀMI LĪDZ 2023.GADAM:

- Izvērtētas 2 100 cilvēku ar GRT un 1 198 ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu individuālās vajadzības
- Sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi 1 426 cilvēkiem ar GRT un 2 270 bērniem ar FT
- Patstāvīgu dzīvi (ārpus ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijām) uzsākuši 525 cilvēki ar GRT
- No 1799 līdz 720 samazinājies bērnu skaits institucionālajā aprūpē
- Slēgšanai atbalstītas un slēgtas 3 VSAC filiāles

- Izveidotas un/ vai labiekārtotas 2 473 (t.sk. 9.3.1.3. SAM- 36 vietas) sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu vietas cilvēkiem ar GRT un bērniem ar FT
- Izveidotas un/ vai labiekārtotas 132 pakalpojumu vietas bērnu aprūpei ģimeniskā vidē
- Līdz 26%-45% palielināts to cilvēku ar GRT īpatsvars, kas dzīvo ārpus institūcijas un kam pieejami sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi

- Sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi 1 596 bērniem ar FT un 149 cilvēkiem ar GRT

Īstenošanas ilgums no 2016. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

- Izveidota partnerība ar 115 pašvaldībām (pirms ATR)
- Izvērtētas 2 946 cilvēku ar GRT, 3 294 bērnu ar FT un 1 128 ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu individuālās vajadzības
- Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi sniegti 1 614 cilvēkiem ar GRT, 2 728 bērniem ar FT un 1 567 likumiskajiem pārstāvjiem
- Patstāvīgu dzīvi (ārpus ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijām) uzsākuši 657 cilvēki ar GRT
- No 1799 līdz 518 samazinājies bērnu skaits institucionālajā aprūpē
- Slēgšanai atbalstītas un slēgtas 2 VSAC filiāles
- Izstrādāti un apstiprināti 5 plānošanas reģionu DI plāni
- Īstenoti sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi
- Īstenoja sociālo mentoru piesaisti un VSAC klientu sagatavošana patstāvīgai dzīvei

Projektu īstenošanas ilgums līdz 31.12.2023.

* Pēc 01.07.2021. pasākumu turpina īstenot atbilstoši plānošanas reģionu deinstitucionalizācijas plānos noteiktajām teritorijām

Īstenošanas ilgums no 2019. līdz 2023. gadam (atsevišķiem nefunkcionējošiem projektiem līdz 31.10.2024.)

PROJEKTU ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

9.3.1.1. SAM:

- noslēgti 69 līgumi par projektu īstenošanu no sākotnēji plānotajiem 80 (no dalības izstājušās: Dundaga, Ape, Stopiņi, Riebiņi, Ropaži, Aglona, Dagda, Koknese, Aizkraukle, Carnikava un Salacgrīva)
- pabeigti 69 projekti. Izveidotas un/ vai labiekārtotas 2 044 pakalpojumu vietas cilvēkiem ar GRT, 377 pakalpojumu vietas bērniem ar FT un 132 pakalpojumu vietas bērnu aprūpei ģimeniskā vidē

9.3.1.3. SAM:

- Projekts pabeigts. Izveidotas 36 pakalpojuma vietas cilvēkiem ar GRT.

Projektu īstenošanas (sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide) ilgums ir individuāls, nepārsniedzot 31.12.2023., izņemot nefunkcionējošos projektus

** Pēc 01.07.2021. 69 projektus īsteno 39 pašvaldības

Īstenošanas ilgums no 2019. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi kopumā sniegti 2 193 bērniem ar FT un 157 cilvēkiem ar GRT, t.sk.:

- 1.kārtā īstenoti 14 projekti, sniedzot atbalstu 523 bērniem ar FT;
- 2.kārtā īstenoti 19 projekti, sniedzot atbalstu 866 bērniem ar FT;
- 3.kārtā īstenoti 22 projekti, sniedzot atbalstu 804 bērniem ar FT un 157 cilvēkiem ar GRT.

Projektu īstenošanas (sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana) ilgums individuāls, nepārsniedzot 18 mēnešus